

Sporočilo za javnost

Luxembourg, 3. aprila 2019

Program EU zagotavlja pomoč v hrani najbolj ogroženim, vendar njegov vpliv na socialno vključevanje še ni bil dokazan, ugotavljajo revizorji EU

Sklad za evropsko pomoč najbolj ogroženim (FEAD) prispeva k pristopom držav članic za zmanjševanje revščine, je v svojem novem poročilu zapisalo Evropsko računsko sodišče, vendar še vedno financira predvsem pomoč v hrani in ni zmeraj usmerjen na najbolj skrajne oblike revščine v državah članicah. Povezovalna funkcija sklada, ki naj bi vodil k socialnemu vključevanju, še ni bila dokazana, je poudarilo Evropsko računsko sodišče.

Sklad FEAD s finančnimi sredstvi EU v višini 3,8 milijarde EUR v obdobju 2014–2020 naj ne bi bil le program pomoči v hrani, temveč naj bi zagotavljal tudi materialno pomoč v kombinaciji s prilagojenimi ukrepi socialnega vključevanja. Revizorji so ocenili, ali je bil sklad FEAD zasnovan tako, da je bil uspešen pri reševanju najbolj ogroženih oseb v EU iz revščine in spodbujanju njihovega socialnega vključevanja. Pregledali so programe v Belgiji, Češki republiki, Nemčiji, Španiji, Franciji, Italiji, na Poljskem, v Romuniji in na Slovaškem.

Čeprav ima sklad FEAD jasen cilj glede socialnega vključevanja, so revizorji ugotovili, da ostaja predvsem program za pomoč v hrani, saj se 80 % njegovega proračuna nameni za to obliko podpore. Kljub temu pa deležniki, ki se ukvarjajo z najbolj ogroženimi osebami, sklad FEAD zelo cenijo in tudi revizorji menijo, da je pomemben instrument za zagotavljanje oskrbe s hrano in materialne pomoči.

Revizorji so poudarili tudi možnosti za izrecno spodbujanje socialnega vključevanja, ki jih sklad FEAD nudi državam članicam. Vendar so se le štiri države članice odločile za programe, osredotočene na ukrepe za socialno vključevanje, kar je samo 2,5 % sklada, spremljanje uspešnosti

Namen tega sporočila za javnost je predstaviti glavna sporočila posebnega poročila, ki ga je sprejelo Evropsko računsko sodišče. Celo poročilo je na voljo na www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – uradni govorec
Damijan Fišer – tiskovni predstavnik
12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg
E: press@eca.europa.eu

T: (+352) 4398 47063 M: (+352) 691 55 30 63
T: (+352) 4398 45410 M: (+352) 621 55 22 24
@EUAuditors eca.europa.eu

takih ukrepov pa zaradi pomanjkanja kvantitativnih podatkov ni mogoče. Zato to, koliko je sklad prispeval k zmanjšanju revščine, še ni bilo ugotovljeno, so zaključili revizorji.

„Kljub splošnemu evropskemu bogastvu skoraj četrtno ljudi v EU še vedno ogrožata revščina ali socialna izključenost,“ je dejal George Pufan, član Evropskega računskega sodišča, ki je pristojen za poročilo. „Sklad FEAD je dobrodošel instrument politike za boj proti temu nesprejemljivemu stanju. Če pa si želimo, da bi bil resnično uspešen in da bi zagotavljal več dodane vrednosti, mora biti jasno osredotočen na tiste osebe, ki pomoč najbolj potrebujejo, in na najbolj skrajne oblike revščine.“

Usmerjanje pomoči je, zlasti zaradi omejenih proračunskih sredstev, ključnega pomena, saj pripomore h krepitvi njenega učinka in omogoča lažje spremljanje. Vendar cilji niso vedno določeni, polovica držav članic, ki jih je Sodišče ocenilo, pa ne usmerja pomoči na nobeno specifično ranljivo skupino ali oblike revščine. Revizorji svarijo, da bi vse to lahko vodilo k razpršenosti sredstev.

Za obdobje 2020–2027 je Komisija predlagala, da bi se sklad FEAD vključil v nov Evropski socialni sklad plus (ESS+). Revizorji v luči tega priporočajo, naj Evropska komisija in države članice:

- osnovno pomoč v hrani in materialno pomoč bolje usmerjajo na tiste, ki so ju najbolj potrebni,
- zagotovijo spremljevalne ukrepe za socialno vključevanje prejemnikom osnovne materialne pomoči,
- izboljšajo ocenjevanje socialnega vključevanja končnih prejemnikov.

Pojasnila za urednike

Zmanjšanje revščine je ključen element politike v zvezi s strategijo Evropa 2020: kot cilj določa, da bi do leta 2020 v primerjavi z letom 2008 najmanj 20 milijonov ljudi rešili pred tveganjem revščine ali socialne izključenosti. Leta 2017 je bilo 113 milijonov ljudi ali 22,5 % prebivalstva EU še vedno izpostavljenih tveganju revščine ali socialne izključenosti. V letu 2008, ko je EU opredelila krovni cilj, je bilo temu tveganju izpostavljenih 116 milijonov ljudi. Tveganje je največje pri specifičnih skupinah, kot so otroci in starejši.

Programi EU, namenjeni podpori najbolj ogroženim, obstajajo od osemdesetih let prejšnjega stoletja. Prvi tak program je bil Evropski program za najbolj ogrožene osebe, od leta 2014 pa deluje Sklad za evropsko pomoč najbolj ogroženim (FEAD). Komisija mu je namenila 3,8 milijarde EUR, ki jih dopolnjujejo prispevki držav članic, tako da skupno financiranje za programsko obdobje 2014–2020 znaša 4,5 milijarde EUR. Cilj sklada FEAD je ublažiti tiste skrajne oblike revščine, ki najbolj vplivajo na socialno izključenost, kot so brezdomstvo, revščina otrok in pomanjkanje hrane.

Evropsko računsko sodišče predstavlja svoja posebna poročila Evropskemu parlamentu in Svetu EU ter zainteresiranim stranem, kot so nacionalni parlamenti, deležniki v gospodarstvu in predstavniki civilne družbe. Velika večina priporočil Sodišča se izvede, kar dokazuje, da je delo Sodišča koristno za državljanke EU.

Posebno poročilo št. 5/2019 z naslovom Sklad za evropsko pomoč najbolj ogroženim (FEAD) – njegova podpora je koristna, a koliko je prispeval k zmanjšanju revščine, še ni bilo ugotovljeno – je v 23 jezikih EU na voljo na spletišču Sodišča (eca.europa.eu).